

Wielki Piec Hutniczy - Ruda Śląska *The Great Blast Furnace - Ruda Śląska*

...przyszłość ...future

www.wirtualnaruda.pl

1968

2022

„Wielki Piec Hutniczy to unikatowy obiekt na skalę kraju. Jest on symbolem naszej industrialnej historii, dlatego jego remont i adaptacja do nowych funkcji jest tak ważna dla zachowania naszego dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń”

**Prezydent Miasta Ruda Śląska
Michał Pierończyk**

*“The Great Blast Furnace is one of the most unique facilities in the country.
It is a symbol of our industrial history, therefore its renovation and adaptation to new functions
is so important for the preservation of our cultural heritage for future generations ”*

*Mayor of the City of Ruda Śląska
Michał Pierończyk*

Wielki Piec Hutniczy położony w Rudzie Śląskiej to jeden z najważniejszych górnośląskich zabytków techniki. Jest to jedyny tego typu obiekt zachowany w regionie, którego budowa przypadła na okres po 1945 roku. Stanowi jednocześnie niezwykle istotny element krajobrazu kulturowego oraz przestrzennego miasta, świadcząc o jego przemysłowych korzeniach.

The Great Blast Furnace located in Ruda Śląska is one of the most important monuments of technology in Upper Silesia. It is the only object of this type preserved in the region, the construction of which took place after 1945. It is also an extremely important element of the cultural and spatial landscape of the city, showing its industrial roots.

źródło/source: Archiwum Huty „Pokój”

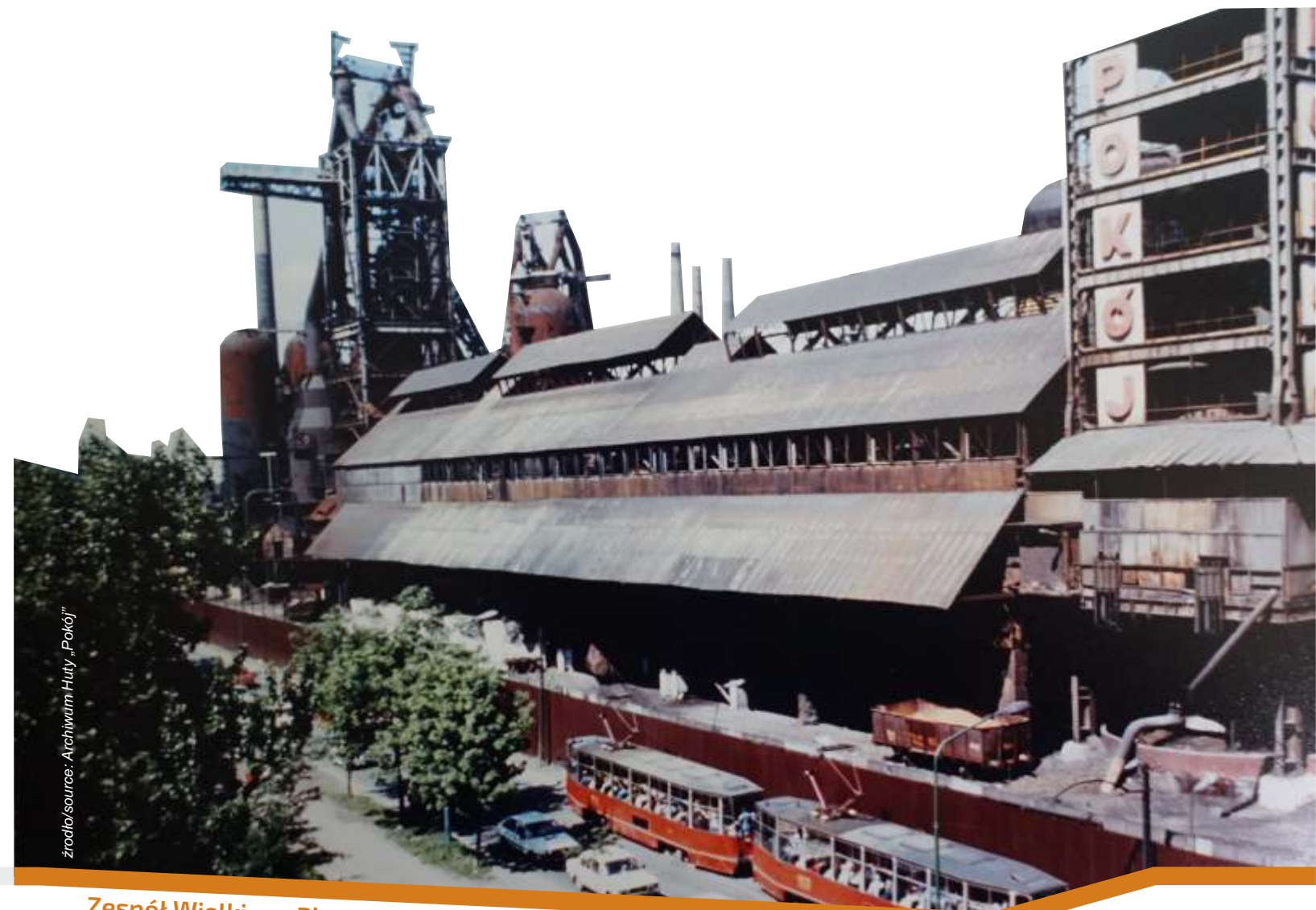

źródło/source: Archiwum Huty „Pokój”

Widok na budowę Wielkiego Pieca „A”.
View of the construction of the Blast Furnace "A".

Historia Wielkiego Pieca związana jest nierozdzielnie z rozwojem miejscowego zakładu hutniczego - Huty „Pokój”. Została ona założona w 1840 roku przez kupców Dawida Löwenfelda, Moritza Friedlandera i Szymona Löwi pod nazwą „Friedens Eisenhütte”. Jej utworzenie rozpoczęło proces urbanizacji obecnej centralnej dzielnicy miasta Ruda Śląska – Nowego Bytomia. Przeważającą część tutejszej historycznej zabudowy wzniesiono właśnie dla pracowników huty. Na terenie Huty „Pokój” od początku istnienia stosowano najnowsze rozwiązania technologiczne - w 1884 roku powstała tu stalownia tomasowska, w 1887 stalownia martenowska.

The history of the Blast Furnace is inseparably connected with the development of the local metallurgical plant - the "Pokój" Steelworks. It was founded in 1840 by the merchants David Löwenfeld, Moritz Friedlander and Szymon Löwi under the name "Friedens Eisenhütte". Its establishment began the process of urbanization of what is now the central district of Ruda Śląska - Nowy Bytom. The majority of the historical buildings were erected for the employees of the steelworks. From the very beginning, the latest technological solutions were used in the plant - the Tommaso steelworks was established in 1884 and the open-hearth steelworks in 1887.

źródło/source: Archiwum Huty „Pokój”

Zespół Wielkiego Pieca „A” i „C” wraz halą lejniczą.
Blast Furnace "A" and "C" complex with a casting hall.

W dwudziestoleciu międzywojennym Huta „Pokój” była największym tego rodzaju zakładem w Polsce. Wytwarzała około 30% produkowanej w Polsce surowki żelaza i około 20% surowej stali, a jej udział w produkcji wszystkich hut górnośląskich stanowił około 40%. W 1933 roku uruchomiono w niej pierwszą walcownię blachy na zimno, w oparciu o wynalazek wybitnego polskiego inżyniera i wynalazcy Tadeusza Sendzimira, zwanego „Edisonem metalurgii”. Nowy typ walcarki umożliwił wielokrotne zmniejszenie grubości blachy przy jednorazowym zetknięciu z walcami. Urządzenie to uznawane jest za jeden z przetomowych wynalazków w dziedzinie hutnictwa. Z początkiem 1946 roku do Huty „Pokój” przyłączono zakłady „Łabędy” i „Gliwice” tworząc największą hutę żelaza i stali w Polsce.

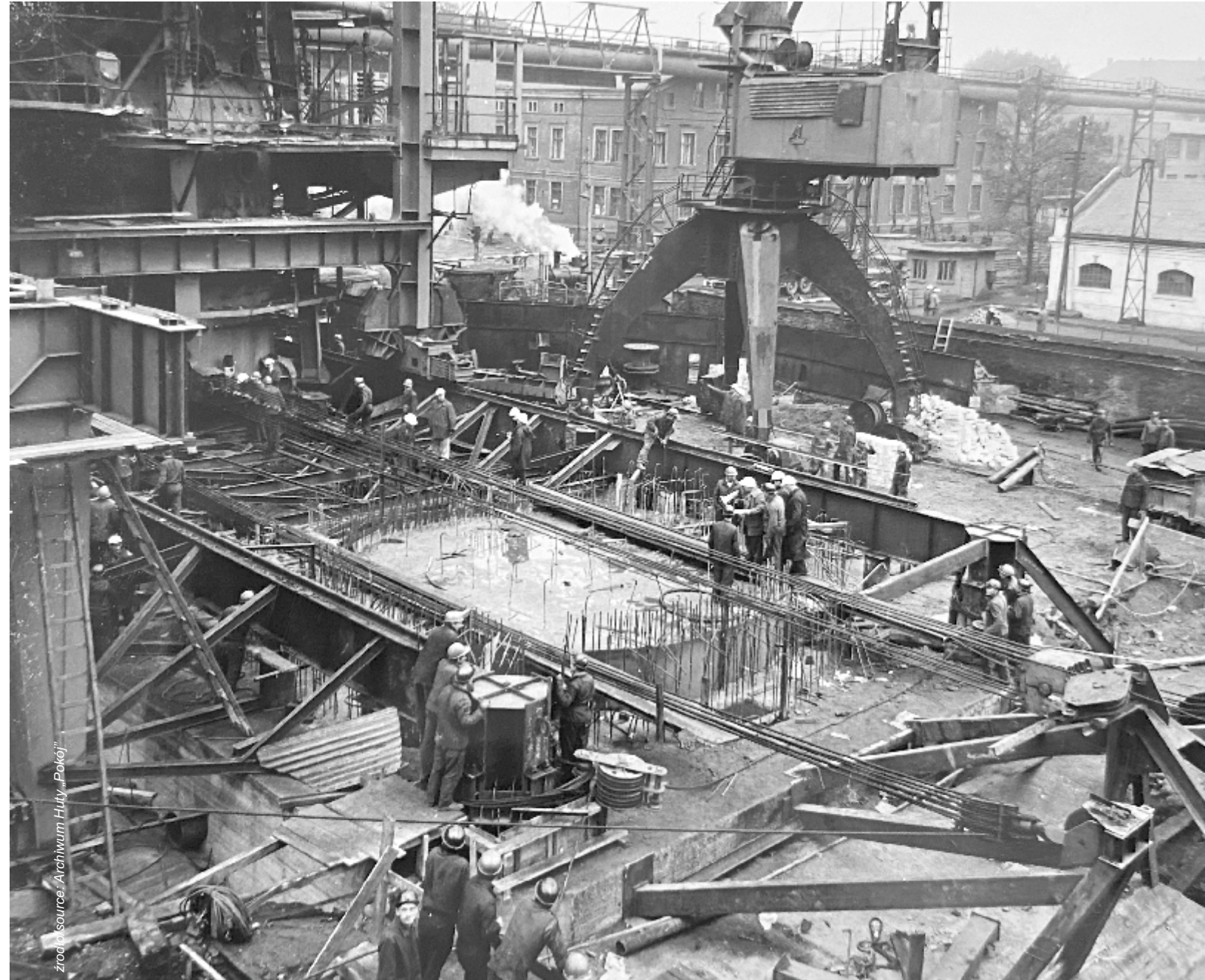
In the inter-war period, the "Pokój" steelworks was the largest plant of its kind in Poland. It produced about 30% of the pig iron and about 20% of the crude steel produced in Poland and its share in the production of all the ironworks in Upper Silesia was about 40%. In 1933, the first cold rolling mill was launched based on the invention of Tadeusz Sendzimir, an outstanding Polish engineer and inventor, known as the "Edison of metallurgy". The new type of rolling mill made it possible to reduce the thickness of sheet metal many times during a single contact with the rollers. This device is considered to be one of the breakthrough inventions in the field of metallurgy. At the beginning of 1946, the plants "Łabędy" and "Gliwice" were merged with the "Pokój" steelworks to form the largest iron and steelworks in Poland.

Widok ogólny na Hutę „Pokój” z wydziału wielkopieczowego.
General view of Huta "Pokój" from the blast furnace department.

Na terenie Huty „Pokój” w 1968 roku wzniesiony został istniejący do dzisiaj Wielki Piec. Wybudowano go 19 m od miejsca w którym stoi obecnie, a następnie przesunięto do obecnej lokalizacji. Dzięki zastosowaniu takiej technologii budowa Wielkiego Pieca trwała tylko 105 dni zamiast zakładanego pierwotnie 1,5 roku. Operację przesuwania obiektu ważącego 1780 ton uznano za jeden z największych sukcesów technicznych huty i była to jedna z pierwszych tego typu operacji w Europie. 20 lat później, w 1987 roku przeprowadzono prace odernizacyjne dostosowując Wielki Piec do wytopu żelazomanganu. Kolejne prace remontowe przeprowadzono w latach 1995-1997, jednak wznowienie produkcji rozpoczęło się dopiero w 2004 roku. Ostateczne wygaszenie pieca nastąpiło w 2005 roku. Pod koniec 2012 r. decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach obiekt został wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego. Po wielu latach starań, 18 grudnia 2018 roku, Wielki Piec Hutniczy stał się własnością miasta Ruda Śląska.

In 1968 the existing blast furnace was erected on the premises of the "Pokój" steelworks. It was built 19 m from its present location and then moved to its current site. Thanks to this technology, the construction of the blast furnace took only 105 days instead of the originally planned 1.5 years. The operation of moving the object weighing 1780 tons was considered one of the greatest technical successes of the plant and one of the first such operations in Europe. Twenty years later, in 1987, modernisation works were carried out adapting the blast furnace for ferromanganese smelting. Further repair works were carried out in 1995-1997, however the production resumed only in 2004. The furnace was finally shut down in 2005. At the end of 2012, by the decision of the Silesian Voivodeship Conservator of Monuments in Katowice, the facility was

Procedura przesuwania Wielkiego Pieca „A”, 1968 r.
Blast furnace "A" displacement procedure, 1968.

foto: Jakub Certowicz

Zespół Wielkiego Pieca „A”, widok ogólny.
Blast Furnace "A" complex, general view.

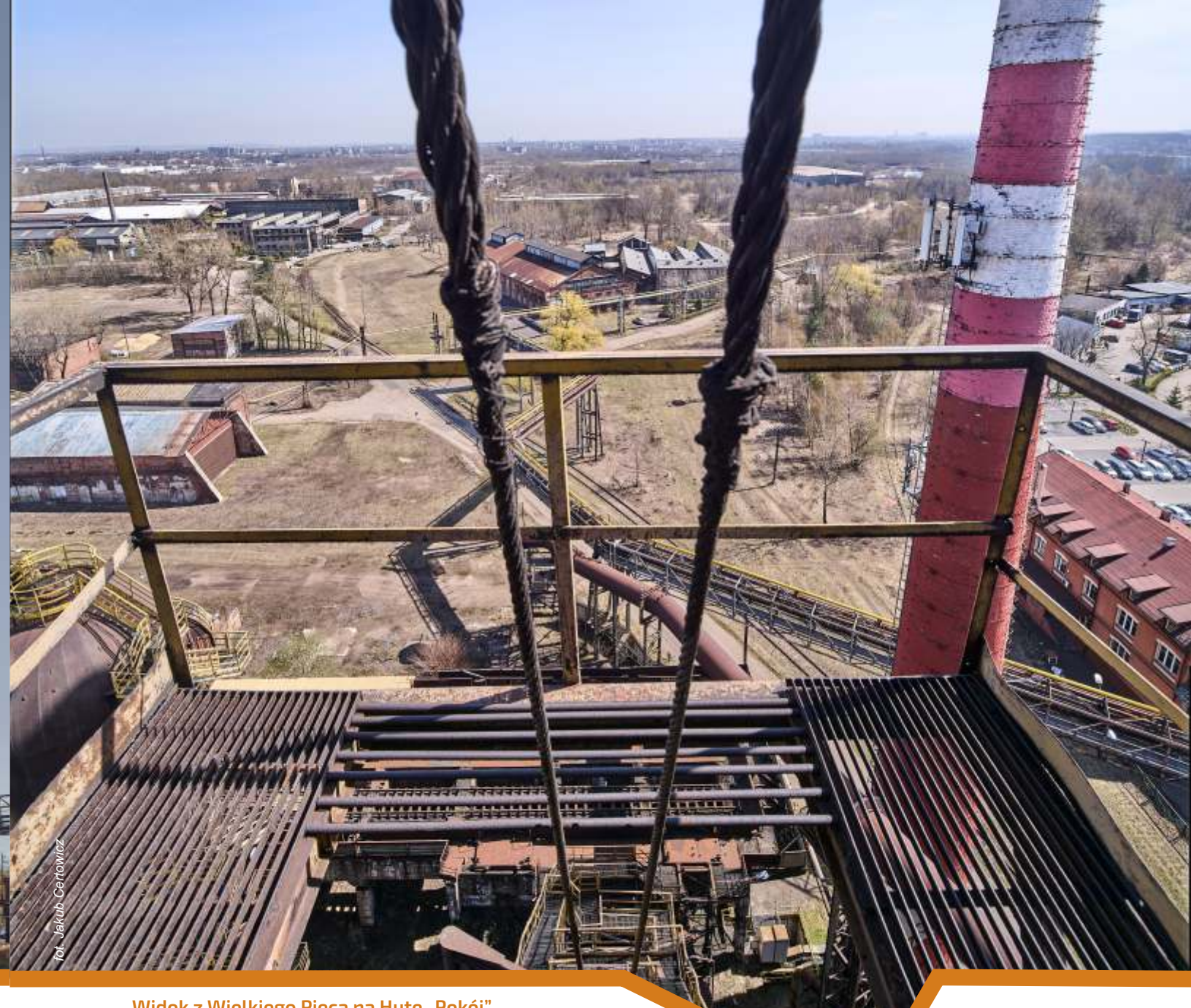

foto: Jakub Certowicz

Widok z Wielkiego Pieca na Hutę „Pokój”.
View from the Blast Furnace to Huta "Pokój".

for. Jakub Certowicz

Odpylnik statyczny, budynek sterowni i komin.
Static dust collector, control room and chimney.

for. Jakub Certowicz

Wnętrze maszynowni.
The interior of the engine room.

Zespół Wielkiego Pieca „A”.
Blast Furnace „A” complex.

foto. Jękuł Certywicz

Aparat zasypowy Wielkiego Pieca.
Blast furnace charging apparatus.

foto. Jękuł Certywicz

Nagrzewnice.
Heaters.

fol. Jakub Certowicz

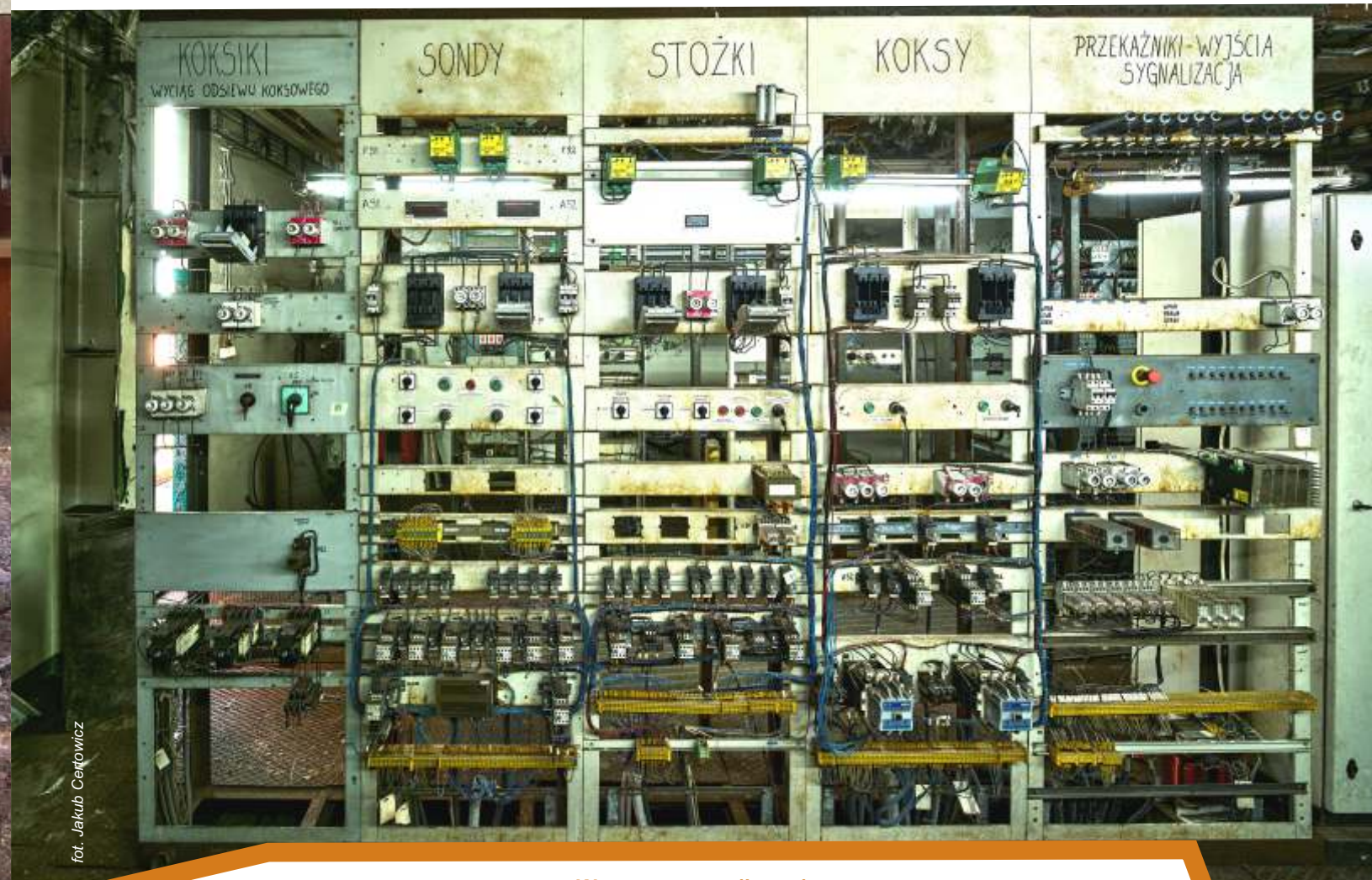
fol. Jakub Certowicz

Zawory kominowe nagrzewnic.
Heater chimney valves.

Pierwszy podest Wielkiego Pieca. Dysze i otwory rewizyjne.
The first platform of the Blast Furnace. Nozzles and inspection holes.

foto. Jakub Cierpawicz

Wnętrze stycznikowni.
The interior of the contactor.

foto. Jakub Cierpawicz

Miasto we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich zorganizowało międzynarodowy konkurs architektoniczny na projekt rewitalizacji i adaptacji Wielkiego Pieca Huty Pokój w Rudzie Śląskiej na cele turystyczno-kulturalne. 4 grudnia 2019 r. ogłoszone zostały wyniki konkursu. Autorem najlepszego projektu została eM4. Pracownia Architektury Brataniec z Krakowa. Jego realizacja pozwoli na otwarcie obiektu dla szerokiej publiczności, jak również na stworzenie przestrzeni, gdzie w sposób wieloaspektowy zmaterializuje się przemysłowa historia miasta.

The city, in cooperation with the Association of Polish Architects, organized an international architectural competition for the design of the revitalization and adaptation of the Great Blast Furnace of the „Pokój” Steelworks in Ruda Śląska for tourism and cultural purposes. On December 4, 2019, the results of the competition were announced. The author of the best project was eM4. Brataniec Architecture Studio from Cracow. Its realization will make it possible to open the building to the general public, as well as to create a space where the industrial history of the city will materialize in a multi-dimensional way.

źródło/source: eM4, Pracownia Architektury, Brataniec.

Wizualizacja projektu - elewacja frontowa.
Project visualization - front view.

Wizualizacja projektu - widok od strony północno-zachodniej.
Project visualization - view from the north-west.

źródło/source: eM 4.Pracownia Architektury, Bratanięc.

Wizualizacja projektu - widok z lotu ptaka.
Project visualization - areal view.